

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ҮНЭЛГЭЭ
АУДИТЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГА

_____ Г.ЭНХМӨНХ

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:
“БАТБРОДЕРС МАЙНИНГ” ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

_____ О.БАТДЭЛГЭР

**БУЛГАН АЙМГИЙН ДАШИНЧИЛЭН СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ДОРГОНТ,
УЛААН УХАА ОРД” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫГ АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН 2023 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

/Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-022121 /

/Аж ахуй нэгжийн регистрийн дугаар: 6192939/

Хянасан:

БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-ын ахлах мэргэжилтэн

Б.БУЯННЭМЭХ

Боловсруулсан:

Ерөнхий инженер

Б.ГАНБАЯР

2023 ОН

АГУУЛГА

БҮЛЭГ 1. ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА	
Төслийн нэр	
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн мэдээлэл	
Төслийг байршил	
Ордын нөөцийн тооцоо	
Ил уурхайн ажиллах горим	
Ил уурхайн ашиглалтын систем	
Уурхайн үндсэн үйл ажиллагаа	
Дэд бүтэц	
Усан хангамж.....	
Цахилгаан хангамж.....	
БҮЛЭГ 2. Төсөл хэрэгжиж буй нутгийн байгаль орчин, нийгэм эдийн засгийн төлөв байдлын товч.....	
БҮЛЭГ 3. Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд.....	
БҮЛЭГ 4. Байгаль орчны менежментийн тухай жилийн төлөвлөгөөний гол зорилт, хамрах хүрээ.....	
БҮЛЭГ 5. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	
БҮЛЭГ 6. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө.....	
БҮЛЭГ 7. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	
БҮЛЭГ 8. Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	
БҮЛЭГ 9. Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	
БҮЛЭГ 10. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө.....	
БҮЛЭГ 11. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө.....	
БҮЛЭГ 12. Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр.....	
БҮЛЭГ 13. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирлага, зохион байгуулалтын төлөвлөгөө.....	
БҮЛЭГ 14. Тухайн жилийн БОМТ, түүний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах, хэлэцүүлэх хуваарь.....	
БҮЛЭГ 15. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардал.....	
БҮЛЭГ 16. Хавсралт.....	

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1 Тусгай зөвшөөрлийн талбайн мэдээлэл.....	
Хүснэгт 2 Нөөцийн тооцоо.....	
Хүснэгт 3 Ил уурхайн ажиллах горим.....	
Хүснэгт 4 Ашиглалтын системийн элементүүдийн тооцоо.....	
Хүснэгт 5 Экскаваторын бүтээлийн тооцоо.....	
Хүснэгт 6 Автосамосвалын бүтээлийн тооцоо.....	
Хүснэгт 7 Ашиглах усны хэмжээ.....	
Хүснэгт 8 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	
Хүснэгт 9 Нөхөн сэргээлтийн ажлын зардал.....	
Хүснэгт 10 Биологийн олон янз байдлын дүйцүүлэн хамгаалах чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	
Хүснэгт 11 Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний зардал.....	
Хүснэгт 12 Үйл ажиллагааны үеийн хог хаягдлын менежмент.....	
Хүснэгт 13 Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө.....	
Хүснэгт 14 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр (2019 он).....	
Хүснэгт 15 Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө ба зардал.....	
Хүснэгт 16 БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах хуваарь.....	
Хүснэгт 17 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардал.....	

ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Төслийн нэр

“Доргонт, Улаан ухаа” алтны шороон орд

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн мэдээлэл

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр: “БАТБРОДЕРС МАЙНИНГ” ХХК

Регистрийн дугаар: 6192939

Улсын бүртгэлийн дугаар : 9011652071

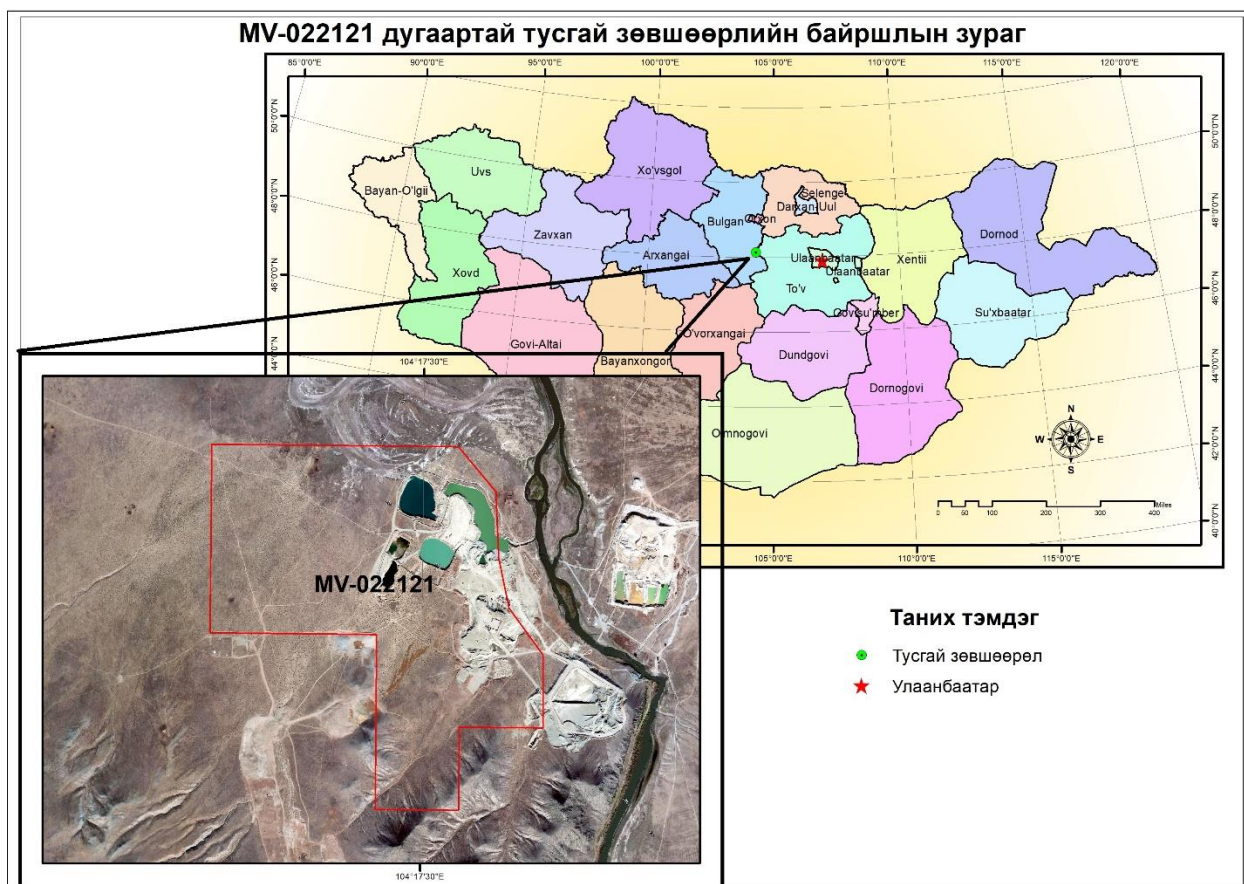
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг: Улаанбаатар хот, Хан уул дүүрэг 15-р хороо РОМАНА
РЕСЕДЕНС 1706 тоот

Харилцах утас: 99090945

Төслийн байршил

Доргонт, Улаан ухаа алтны шороон орд нь Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт Заамарын нурууны баруун хэсэгт буюу Туул голын баруун эрэгт оршино.

Зураг-1. Байршлын тойм зураг

Төсөл хэрэгжүүлэгч: “БАТБРОДЕРС МАЙНИНГ ХХК”

Хүснэгт 1. Тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицол

Д/д	Уртраг			Өргөрөг		
	град	мин	сек	град	мин	Сек
1	104	17	55	48	8	20
2	104	17	51.9	48	8	29.6
3	104	17	51.25	48	8	37.92
4	104	17	50.85	48	8	38.39
5	104	17	50.34	48	8	39.14
6	104	17	49.99	48	8	39.92
7	104	17	49.87	48	8	40.33
8	104	17	49.58	48	8	41.75
9	104	17	49.53	48	8	42.57
10	104	17	49.64	48	8	43.39
11	104	17	49.64	48	8	43.39
12	104	17	40	48	8	51
13	104	16	29	48	8	51
14	104	16	29	48	8	14.7
15	104	17	17	48	8	14.7
16	104	17	17	48	7	41
17	104	17	41	48	7	41
18	104	17	41	48	7	57
19	104	18	5	48	7	57
20	104	18	5	48	8	11

Доргонт (Туул голын татамын)-ын алтны шороон ордын MV-022121 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбайд хамаарах геологийн нөөцийн тооцооны нэгдсэн хүснэгт (2015 оны 10-р сарын 31-ний байдлаар)

Сорьц 867.2

Хүснэгт 2. Нөөцийн тооцоо

Нөөцийн зэрэг, хэсэгшилэлийн дугаар	Зузаан, м		Дундаж агуулга, г/м3	Хэсэгшилэлийн талбай, мян/м2	Эзэлхүүн, мян.м3		Алтны нөөц, кг	
	хөрс	элс			хөрс	элс	шлихээр	цэврээр
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Дээд давхарга								
дС-0-1	37.20	1.40	0.807	3.84	142.85	5.38	4.34	3.77
дС-01-1	38.00	1.60	0.625	1.40	53.20	2.24	1.40	1.21
дС-07	35.50	2.50	0.425	11.12	394.76	27.80	11.82	10.25
Нийт С	36.11	2.16	0.496	16.36	590.81	35.42	17.56	15.23

Доод давхарга								
В-0	41.48	1.78	2.656	9.87	409.38	17.57	46.66	40.47
В-01	44.45	1.73	2.549	58.29	2590.99	100.84	257.05	222.91
В-02	44.47	1.75	1.816	40.2	1787.56	70.35	127.76	110.79
В-03	45.59	2.06	1.484	20.27	924.09	41.76	61.97	53.74
В-04	45.02	1.99	1.334	22.94	1032.76	45.65	60.9	52.81
В-05	45.56	1.76	1.760	20.83	948.97	36.66	64.52	55.94
В-08	46.61	1.60	2.301	55.59	2591.08	88.94	204.66	177.48
С-0	43.20	0.93	2.084	6.00	259.2	5.58	11.63	10.08
С-06	29.00	1.20	0.764	28.50	826.5	34.2	26.13	22.66
С-07	45.49	1.63	1.578	37.06	1685.7	60.41	95.32	82.66
С-09	26.36	0.98	0.879	43.41	1144.09	42.54	37.39	32.43
С-010	48.00	2.00	0.787	36.22	1738.56	72.44	57.01	49.44
С-011	47.89	1.76	1.955	114.43	5479.93	201.4	393.73	341.44
С-12	48.31	2.18	1.132	24.72	1194.25	53.89	61	52.9
Нийт	43.66	1.68	1.727	518.33	22631.15	872.23	1505.73	1305.77
В	45.11	1.76	2.050	227.99	10284.82	401.77	823.51	714.15
С	42.46	1.62	1.450	290.34	12328.23	470.46	682.22	591.62
Нийт нөөц								
Нийт В+С	43.43	1.7	1.679	534.69	23221.96	907.64	1523.29	1321
Бодитой В	45.11	1.76	2.05	227.99	10284.82	401.77	823.51	714.15
Боломжтой С	42.12	1.65	1.383	306.70	12919.04	505.87	699.78	606.85

Ил уурхайн ажиллах горим

№	Нэрс	2023 он
1	Жилд дулааны хоног	160
2	Уурхайн бэлтгэл ажил хийх хоног	20
3	Хөрс хуулалт хийх хоног	140
4	Элс угаах боломжит хоног	90
5	Нэг хоног дахь ээлжийн тоо	1
6	Нэг ээлжийн үргэлжлэх хугацаа, цаг	10

Ил уурхайн ашиглалтын систем

Ил уурхайн ашиглалтын систем

Уулын ажлыг ордын геологийн тогтоц, ашиглалтын технологи, уурхайн жилийн хүчин чадал, ордын ашиглалтын хэтийн төлөв байдал зэргийг үндэслэн тээвэртэй ашиглалтын системээр ашиглахаар сонгож авав.

Ордын талбайд тархсан дөрөвдөгчийн хурдсын зузаан 0-3 м, үүнээс үржил шимт хөрсийг 0.5 м зузаанаар хуулна. Хөрсний доголыг уурхайн эцсийн байдалд 10 м өндөртэй болгон нийлүүлэх ба ажлын талбайн хамгийн бага өргөн 25 м байна.

Хөрсний доголын өндөр, доголын налуу, ажлын талбайн өргөн зэрэг ашиглалтын системийн элементүүдийг тус ордын чулуулгийн физик-механикийн шинж чанар, экскаваторын хутгалтын гүн, хутгалт болон ачилт, тээвэрлэлтийн үеийн техник аюулгүйн дүрмийн шаардлагын дагуу дараах байдлаар авч төсөлд тусгав.

Хүснэгт 3. Уурхайн ашиглалтын системийн элементүүд

№	Ашиглалтын элемент, үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Хэмжээс
1	Ажлын доголын өндөр, Нд	м	5
2	Ажлын талбайн бага өргөн, Ватmin	м	25
3	Ажлын доголын хажуугийн өнцөг, αд	град	60
4	Фронтын урт, Lф	м	100

Уурхайн үндсэн үйл ажиллагаа

2023- оны уулын ажлын төлөвлөгөөгөөр Доргонотын (Туулын голын татамын хэсэг) алтны шороон ордын MV-022121 тоот тусгай зөвшөөрөлтэй талбайг үргэлжлүүлэн В'-08, С'-11, С'-12 нөөцийн хэсэглэлүүдийг олборлохоор төлөвлөөд байна. Блокуудын ихэнх талбайд 2 талаас ашиглалтыг явуулах, олборлолтын машин, механизмуудыг бүрэн хүчин чадлаар нь ашиглах боломжтой байгаа юм. Өмнөх туршлага дээр тулгуурлан уулын ажлыг тээвэрлэлтийн журмаар дараах дарааллаар гүйцэтгэнэ. Үүнд:

-0,5 м зузаантай шимт хөрсийг тусгай овоолго руу зөөвөрлөх

-хөрс хуулалтын ажлыг доголоор явуулж гадаад болон дотоод хөрсний овоолгыг хийнэ.

-элс олборлолтыг хэсэгчлэн овоолого руу зөөх

-элсийг угаах төхөөрөмж рүү хүргэх

-ашиглагдсан карьерт эргэлтийн нуур, тунаах далан барих ба бэхлэх

-шаардлагатай үед зохих мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ байгуулан хөрсний улирлын хөлдөлтийг тэслүүлж, сийрэгжүүлэн хөрс хуулах хугацааг уртасгаж ажиллана. MV-022121 тусгай зөвшөөрлийн талбайн В'-08, С'-11, С'-12 нөөцийн хэсэглэлүүдэд 2023 онд нийт хөрс хуулалт 8,349,912 мян м³, элс олборлолт 301.134 мян м³, металл 599.12 кг олборлохоор тооцоолов. Ил уурхайн уулын ажлыг тээвэрлэлтийн системээр экскаватор, автосамосвалын хослолын ашиглалтын системээр гүйцэтгэнэ.

Ухаж ачих үйл ажиллагаа:

Хөрс хуулалт болон элс олборлолтын ажиллах тоног төхөөрөмжүүдийг уурхайд байгаа дараах экскаваторуудаас бүтээлийн тооцоонд үндэслэн хэрэгцээг тодорхойллоо. Уурхайд Hitachi EH1200 макрийн экскаватор 2ш, Doosan 800 маркийн экскаватор 4ш, Hyundai 520

маркийн экскаватор 3ш байгаа ба энэ нь бүтээлийн тооцоогоор уурхайн хэрэгцээг бүрэн хангаж байна.

Хүснэгт 4. Экскаваторын бүтээлийн тооцоо 1

1		Ажиллах экскаваторын төрөл		Экскаватор ЕН 1200	Экскаватор Doosan 800	Экскаватор Hyundai 520
2	Е	Утгуурын багтаамж	м3	6.80	5.60	3.20
3	Нmax	Ажлын доголын хамгийн их өндөр	м	8.74	8.74	8.74
4	Аор	Экскаваторын орлын өргөн	м	18.32	18.32	18.32
5	Рут	Утгалтын түвшин дэх радиус	м	11.45	11.45	11.45
6	пор	Экскаваторын орлын тоо	тоо	1.00	1.00	1.00
7	тэм	Циклийн хугацаа	сек	26.00	26.00	26.00
8	тэр	Эргэх хугацаа	сек	6.00	6.00	6.00
9	ту	Утгах хугацаа	сек	8.00	8.00	8.00
10	тас	Асгах хугацаа	сек	6.00	6.00	6.00
11	Куд	Утгуур дүүргэлтийн итгэлцүүр	-	1.05	1.05	1.05
12	Км	Мөрөгцөгийн нөхцөл тооцох итгэлцүүр	-	0.90	0.90	0.90
13	Кэт	Экскаваторын төрлийг тооцох итгэлцүүр	-	0.90	0.90	0.90
14	Кт	Техникийн бэлэн байдлын итгэлцүүр	-	0.85	0.85	0.85
15	Коп	Операторын ур чадварын итгэлцүүр	-	0.90	0.90	0.90
16	Кус	Утгуур дахь чулуулгийн сийрэгжилт итгэлцүүр	-	1.30	1.30	1.30
17	Qтех	Экскаваторын техникийн бүтээл 1 цаг	м3/цаг	471.23	388.07	221.75
18	Тэ	Ээлжинд ажиллах хугацаа	цаг	12.00	12.00	12.00
19	Кца	Цаг ашиглалтын итгэлцүүр	-	5/6	5/6	5/6
20	Ктх	Экскаваторыг тээврээр хангах нөхцөл тооцох итгэлцүүр	-	0.90	0.90	0.90
21	Кма	Мөргөцөг дахь ахилт шилжилтийг тооцох итгэлцүүр	-	0.85	0.85	0.85
22	Qээ	Ээлжийн бүтээл	м3/ээлж	3,604.89	2,968.73	1,696.42
23		нэ	Ээлжийн тоо	2.0	2.0	2.0
24	Qэх	Хоногийн бүтээл	м3/хоног	7,209.78	5,937.46	3,392.84

27		Экскават орын жилд ажиллах хоног				
	Нэкс		200.00	200.00	200.00	
28	Qэж	Жилийн бүтээл /Техникийн/	м3/жил	1,441,955.62	1,187,492.86	678,567.35

Хүснэгт 5 Автосамосвалын бүтээл

№	Үзүүлэлт	Х.н	1
1	Тээврийн зай, нэг талдаа	м	1500
2	Ачаалах хугацаа	сек	156
3	Автосамосвалын хөдөлгөөний хугацаа	сек	486
4	Ачаатай явах хугацаа	сек	270
5	Хоосон явах хугацаа	сек	216
6	Асгах хугацаа	сек	90
7	Сэлгээ хийх хугацаа	сек	120
8	Автосамосвалын рейсийн хугацаа	сек	852
9	Экскавацлалтын итгэлцүүр		0.9
10	Тэвшний багтаамж ашиглалтын итгэлцүүр		1.1
11	Утгалтын тоо, тэвшний багтаамж	ш	6
12	Автосамосвалын бэлэн байдлыг тооцох итгэлцүүр		0.90
13	Операторын ур чадварын итгэлцүүр		0.90
14	Замын нөхцөл тооцсон итгэлцүүр		0.90
15	Чулуулгийн сийрэгжилт тооцох коэффициент		1.3
16	Цагийн бүтээл	м3	80.8
18	Автосамосвалын ээлжийн бүтээл	м3	808.0
19	Ээлжийн үргэлжлэх хугацаа	цаг	12
20	Цаг ашиглалтийн итгэлцүүр		0.83
20	Ээлжийн тоо	ээлж	2
21	Хоногийн бүтээл	м3	1616
22	Жилд ажиллах хоног	хоног	200
23	Жилийн бүтээл	мян.м3	323.2
24	Жилд хийх уулын ажлын хэмжээ	м3/жил	7400.4
25	Уурхайн шаардлагатай экскаваторын тооцооны тоо	ш	22.9
26	Уурхайн шаардлагатай экскаваторын бодит тоо	ш	27

Уурхайн дотоод болон гадаргуугийн авто зам

Уурхайн орох траншей болон гадаргуугийн технологийн автозам нь байгалийн ердийн хөрсөн хучилттай байна. Төслөөр ордын цаашдын ашиглалтын хэтийн төлөв, байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг багасгах, ахуйн эрүүл таатай орчинг бий болгох

зорилгоор үйлдвэрлэлийн замуудыг хайрган хучилттай автозам хийхээр тусган байна. Автозамын техникийн нөхцөл нь замын норм дүрмийн дагуу нэг урсгалтай, замын зорчих өргөн 15 м, замын дагуугийн хамгийн их налуу 80%, хучилт нь 50 тн-ын даац бүхий автосамосвалуудыг нэвтрүүлэх чадвартай байна.

ДЭД БҮТЭЦ

Усан хангамж

Уурхайн ашиглалтын үед цэвэр усны үндсэн хэрэглэгчид нь элс угаан баяжуулах цех, ажилчидын хотхон байна Карьер болон орон байрны ундны усыг гүний ус болон гадаргын урсгал уснаас хангахаас гадна ариун цэврийн хяналтын шаардлагыг хангасан байна.

Угаах төхөөрөмжийн усан хангамжийг усан сан болон тунаагуураас хангах бөгөөд ууршилтын үр дүнд алдагдсан усны нөхөлтийг гадаргын усны урсац ба карьерийн хуурайшуулах зорилгоор гаргасан усаар хангана.

Технологийн тооцоогоор 1 м³ элс угаахад 4 м³ технологийн ус зарцуулна.

Технологийн усны 80%-ийг дахин ашиглана.

Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын Сайдын 2015 оны 07 дугаар сарын 30-ний өдрийн А/301 дугаар тушаалын хавсралтуудаар ус хэрэглээний нормыг баталсан байдаг. “Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм”-д заасны дагуу ус хэрэглээг тооцлоо. Үүнд:

- Элс угаан баяжуулахад хэрэглэх усны нормыг 2 дугаар хавсралтын Уул уурхайн салбарын усны нормын хүснэгт 1-ийн 1,
- Биологийн нөхөн сэргээлтэд нэг болон олон наст тэжээлийн ургамал тарих услалтын нормыг хавсралт 11 дүгээр хавсралтын Таримал ургамлын услалтын норм хүснэгт 3.1,
- Зам талбай услах нормыг 13 дугаар хавсралтын хүснэгт,
- Унд ахуйн ус хэрэглээний усны нормыг 14 дүгээр хавсралт Нийтийн болон ахуйн үйлчилгээний газруудын ус хэрэглээний норм хүснэгтийн 4, 21
- Ажилчдын байрны ус хэрэглээний нормыг 12 дугаар хавсралт “Орон сууц, нийтийн байр, гэр хорооллын усны норм” хүснэгтийн 6-д гэх мэт.

2023 хувьд ажлын ашиглах усны хэмжээг 180 хоног ажиллана гэж тооцвол нийт 205.76 мян м³ байна гэж тооцлоо.

Хүснэгт 6 Алтны шороон ордод ашиглах усны хэмжээ

№	Ашиглалт хийх сарууд	Олборлох элсний хэмжээ /мян м3-ээр/	Элс угаан баяжуулахад хэрэглэх усны норм /м3/	Хэрэглэх усны хэмжээ		
				80% эргэлтээр ашиглах бөгөөд сэлбэлт 20% /мян м3-ээр/	Хоног /м3-ээр/	л/сек
1	V	27.47	4.0	21.97		
2	VI	27.47		21.97		
3	VII	27.47		21.97		
4	VIII	27.47		21.97		
5	IX	27.47		21.97		
6	X	27.47		21.97		
	Нийт	164.87			131.82	732.84

Хүснэгт 7 Биологийн нөхөн сэргээлт хийхэд ашиглах усны хэмжээ

№	БНС хийх сарууд	БНС хийх талбайн хэмжээ /га-аар/	Усалгааны норм /м3/га-аар	Хэрэглэх усны хэмжээ	
				Усалгааны хугацаанд /мян м3-ээр/	Хоног /м3-ээр/
1	V	1.6	3000	4.8	0.48
2	IX	1.6		4.8	0.48
	Нийт	3.2			9.6

Хүснэгт 8 Зам талбай услах

№	Усалгаа хийх		Усалгаа хийх зам, талбайн хэмжээ /м2-аар/	Усалгааны норм /м2/л-ээр	Хэрэглэх усны хэмжээ	
	сар	өдөр			Усалгааны хугацаанд /мян м3-ээр/	Хоног /м3-ээр/
1	V-X	60	10,000.0	2.0	1.2	20.0
	Нийт					1.2

Хүснэгт 9 Унд ахуйн ус хэрэглээ

№	Хэрэглэгч	Хүний тоо	Ус хэрэглээний хоногийн дундаж норм л/хон/хүн	Ажиллах хугацаанд /м3-ээр/	Хэрэглэх усны хэмжээ	
					Хоног /м3-ээр/	л/сек-ээр
1	Хүний унд ахуйд	30	20.0	108.0	0.6	

2	Гал тогоо	30	1 таваг хоол 25.0 /25*3=75/	405.0	2.25	
3	Душ	30	180.0	64.8	5.4	
	Нийт 180 хоногт		1485.0 (1.5 мян м3)		8.25	

Цахилгаан хангамж

Уурхайн тосгоны орон байр, баяжуулах цех ба засварын баазыг Туул дэнжийн ТП-35/0,6 кВ-ын дэд станцаас ордын талбай руу 0,6 кВ-ын ЦДАШ дэд станцтай цахилгаан эрчим хүчээр хангана.

2023 оны цахилгаан хэрэглэгчид:

- Орон байр
- Гал тогоо
- Халуун усны газар
- Гараж
- Засварын газар
- Баяжуулах цех
- Уурхайн оффис

630 квт бүхий цахилгаан хөдөлгүүртэй насосууд эдгээр шугамуудад ЯКНО-оор дамжин холбогдож, мөн карьерийн гэрэлтүүлгийг хангана.

БҮЛЭГ 1. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ ЭДИЙН- ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Дэд бүтэц

“Доргонт, Улаан ухаа” нэртэй талбайд байрлах уг орд нь засаг захиргааны хувьд Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт Туул голын татамын хэгэгт байрлана.

Уур амьсгалын тойм

Уг дүүрэг нь эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай, өвөл цасан бүрхүүл ихтэй хүйтний хэм нь -20°C –аас -25°C , зун нь $+20^{\circ}\text{C}$ - аас $+20^{\circ}\text{C}$ байна. Хөрсний улирлын хөлдөлт 2.0м байдаг ба мөнхийн цэвдэг байхгүй.

Гадаргийн ус

Энэ дүүрэг нь уулс хоорондын Туул голын хөндий, гадаргуугаас 900-1000м үнэмлэхүй өндөрт байрлана. Талбай нь Туул голын баруун эргийн дагуу байрлах Заамарын нуруунд харьяалагдах бөгөөд энэ нурууны хамгийн өндөр нь 1816 м хүрдэг боловч Заамарын нурууны ихэнх оргилуудын үнэмлэхүй өндөр нь 1500-1700 юм.

Талбайн баруун хэсгээр бүрэнгийн нурууны олон салбарласан усан хагалбар бүхий нам уулс байрших бөгөөд ихэнх оргилуудын үнэмлэхүй өндөр нь 1200-1300м юм. Хөндий болон жалгаас дээрх нурууны харьцангуй өндөршилт нь 100-150 м ээс ихгүй байна.

Талбайн усан сүлжээ нь Туул гол болон түүний баруун, 98 зүүн талын зутгалуудаас бүрдэх бөгөөд ордын талбайн хэмжээнд голын гольдрол нь тахиралдсан хэлбэр үүсгэдэг ба гольдролын өргөн нь 30-100м хооронд хэлбэлздэг. Голын боргио хэсэгтээ 0.6м тайван урсгалтай хэсэгтээ 3 ба түүнээс дээш метр хүрдэг байна. Голын урсгалын дундаж хурд нь 0.5-1.5 м/сек байдаг.

Ажлын талбайд Туул голын баруун талын цутгалууд нь гүний хэрчигдэлд хүчтэй өртсөн бөгөөд жилийн ихэнх цагт усгүй байдаг байдаг бөгөөд тэдгээрийн урт нь 2-оос 10 хүртэл км хооронд үргэлжилдэг. Харин зүүн талын цутгалууд нь харьцангуй бага хэрчигдсэн усгүй сайр маягийг үүсгэх ба 4-өөс 5 км хүртэл үргэлжилдэг.

Гидрогеологийн нөхцөл

Орд нь гидрогеологийн мужлалаараа Хангай-Хэнтийн гидрогеологийн массивт махаарагдах ба Туул голын ай савын доод хэсэг болдог.

Гүний ус нь үндсэндээ шүүлтүүрийн төрөлт багтдаг тиймээс ч тэдгээрийн нөөцийн тархалт ба горимын түвшин нь хур тундасжилтаас шууд хамааралтай болдог.

Геологи-гидрогеологийн нөхцөлийн дагуу ордын талбайн хэмжээнд дөрөвдөгчийн хурдсанд тархах гүний усны нэг давхрагыг олж тогтоосон болно. Том ширхэгтэй элсний мэшил, шавранцар дүүргэгчтэй нарын үе агуулсан алаг цоохор өнгийн хайрга-дайргын хурдас нь ус агуулагч болдог. Хайргын усжилтын тархалт нь талбайд болон босоо

зүсэлтэнд жигд бус тархсан байна. Ус агуулагч түвшингийн 0.4м –ээс 37.2м хооронд хэлбэлзэх, сул нэвтчилтэй эллювийн гарлын занарын дээгүүр эсвэл фармац хоорондын шаврын үеэр хязгаарлагдана.

Туул голын зүүн хажуугаар тархсан үндсэн чулуулгийн гарш нь ус агуулагч болж өгдөг. Энэ талбайд тусгайлан гидрогеологийн судалгааны ажил явагдаагүй болно. Туул голын дэнжийн ордын өмнөх судалгааны мэдээллээр усны ундрага нь аллювийн хурдас хуримтлалд 40л/сек, ус нэвчилт 0,3-6,4л/сек.м байна. Ус нь тунгалаг, гидрокарбонат-кальци-магнийн 0.4г/л эрдэсжилттэй.

Олон жилийн цэвдэггүй, намаггүй, усан хангамж сайтай зэрэг нь ордыг ашиглах таатай орчныг бүрдүүлж байна.

Аль агуулагч давхрага нь нэг үеэс тогтох ба 42.0 м-ээс 44.8 м-ийн гүнд орших хөрс хуулалтын зузаан нь тархацын дагуу хөндийн эхээсээ адаг хүртэл улам ихэсдэг.

Ул суурийн доод хэсэг литологийн хувьд хянагдахгүй бөгөөд аллювийн гарлын цоохор өнгийн хайрга, аллюви-пролюви гарлын дайрга-үйрмэгийн хурдас болон доод полеозойн эллювийн ул суурын чулуулга дээр хучиж тархсан байна. Алт агуулагч давхрагын дээд хэлийг зөвхөн сорьцлолтын үр дүнгээр тогтооно. Үйлдвэрлэлийн ашигтай давхрагийн зузаан нь 0.8-ээс 7.6 м-ийн хооронд хэлбэлзэнэ.

Хуулах хөрс нь ургамалын үед хар шороон хөрс, шавранцар, хайрга-дайрга, шавар, хайргийн үеүүдээс тогтоно.

Ашиглалтын явцад ямар нэгэн химийн бодис хэрэглэхгүй тул усыг цэвэршүүлэх тусгай технологи шаардлаггүй юм. Олон жилийн цэвдэг байхгүй, хүйтэний улиралд ул хөрс 2.2м гүн хүртэл хөлдөн. Ашиглах талбай малын бэлчээрийн болон ой мод, бут ургамал байхгүй болно.

Ордын геологийн тогтоц

Доргонотын (туул татамын хэсэг) алтны шороон ордын хайгуулын ажил явуулсан талбай нь Монгол-Өвөр байгалийн атираат системийн Хойд- Хэнтийн захын өргөгдөлийн баруун хэсэгт, Баянголын гүний хагралын бүсийн баруун өмнөд жигүүрт оршино. Металлогенийн ангилалын хувьд энэ талбай нь Хойд-Хэнтийн алтны хүдэрийн металлогенийн бүсийн баруун өмнөд жигүүрт буюу Заамарын алтны хүдрийн зангилааны Доргонотын алтны дүүрэгт байрлана.

Геологийн тогтоцын хувьд ордын районд хожуу кембрийн өмнөх үеэс авхуулан орчин үеийн хүртлэх цаг хугцааг хамарсан хувирмал, вулканоген-тунмал болон сэвсгэр хурдам багтаж байна.

Давхарга зүй

Судалгааны талбайд давхаргазүйн хувьд хожуу кембрийн өмнөх үеэс авхуулан дөрөвдөгчийн сэвсгэр хурдас чулуулаг өргөн тархсан байна.

Хараа группын Заамар формац тунамал-хувирмал чулуулаг нь хайгуулын талбайн геологийн тогтоцын хувьд хамгийн эртний чулуулаг болно.

Заамар формац хурдас нь хэмэрлэг байдлаар үүссэн, салаавчласан тогтоцтой шаварлаг занар, аркозын ба олигомикт элсэн чулуулгаас бүрдэнэ. Дүүргийн болон ордын геологийн тогтоц нь дунд кембрийн-доод ордовикийн насны (E2-O1zm) Заамар формацын Бялхамал-тунамал гарлын чулуулгаас бүрджээ.

Туулын татам хэсгийн (Доргонот) алтны шороон ордын хэмжээнд дөрөвдөгчийн сөвсгэр хурдас өргөн тархалттай байдаг.

Дөрөвдөгчийн хурдас палеистоцен (Q1) Хуурай хөндийн аллюви-пролювийн гаралтай шар-саарал өнгийн элс, хайрганы үетэй шавранцар, хайрганцар, шаварлаг элс бүхий дүүргэгч материалтай байна. Мөн татмын дээрхи хоёрдугаар (a1) ба түүнээс өндөр дэнжүүдийн (a2) аллювийн гаралтай ба элсэрхэг-шаварлаг дүүргэгчтэй хайрга, хайрганцар бүхий хурдас юм. Хурдасны зузаан 2-10м-т хэлбэлзэх бөгөөд Туул голын баруун, зүүн дэнж, Ар наймганы хөндийн адаг орчим энэ насны хурдас нь тархсан байна. Хайрганы ширхэгүүд дунд, том хэмжээтэй, сайн мөлгөржсөн байдаг.

Дөрөвдөгчийн хурдас плейстоцен-голоцен (Q1-2) Уулын хажцц болон хормойн делювийн, делюв-пролювийн, делюви-пролювийн (dp) гаралтай, янз бүрийн хэмжээтэй хэмхдэс агуулсан шавранцар, элсэнцэр, шавар, дайрга, үйрмэг агуулсан элсэрхэг-шаварлаг хурдас болон татмын дээрх нэгдүгээр дэнжийн аллювийн (a) хайрга, хайрганцар, элс, шаварлаг хурдаснаас бүрдэх бөгөөд литологийн бүтэцийн хууд хэмхдэст шавранцар, голын гольдролын гарлын хайрга, пролювиаль-делювиалийн үйрмэг, дайрга ба ихэнх тохиолдолд алтны агуулгатай байна. Заамарын хүдрийн бүсэд үйлдвэрлэлийн алтны агуулгатай давхарга агуулдаг боловч талбайн хэмжээнд алт илрээгүй болно. Татмын дээрх нэгдүгээр дэнжийн аллювийн хайрга, хайрганцар элс, шавар хурдасын зузаан нь 0.8-10.4м байдаг.

Дөрөвдөгчийн хурдас голоцен (Q2) Голын гольдрол, өндөр ба нам татмын аллювийн (a) гаралтай хурдас плиоцений хурдасыг хучиж байрлах ба шаравтар саарал, бор саарал өнгийн элсэрхэг-хайргархаг, хайрга, хайрганцар, элс, шаварнаас бүрдэнэ. Мөн пролювийн (p) гаралтай хөндийн элсэнцэр, шавранцар хайрганцар, нуур-аллювийн (a) гаралтай шавар, шавранцар, элсэнцэрээс тогтоно. Аллюви-пролювийн хурдас нь Заамарын алтны хүдрийн зангилаанд үйлдвэрлэлийн сонирхол татах хэмжээний алт агуулсан байдаг.

БҮЛЭГ 2. Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллийн товч тодорхойлолт

Энэхүү төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх сөраг нөөллийн үнэлгээг БОННУ-ний тайланд дараах байдлаар ангилан тодорхойлсон байдаг. Үүнд:

- Болзошгүй сөрөг нөллийн үнэлгээ
- Гол сөрөг нөлөөллийн үнэлгээ.

Болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд

Төслийн үйл ажиллагаанаас үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийг дараах байдлаар үзүүлсэн болно. Үүнд:

- Газрын гадарга болон хэвлийд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг дараах байдалаар тодорхойлов.
- Ил уурхайн малталтын үед аюулгүй ажиллагаа дүрэм зөрчигдөх, технологийн буруу ажилгаанаас үүдэн хөрсний нуралт, гулгалт зэрэг осол аваар үүсэж болзошгүй
- Уурхайн дотоод ба гадаад тээвэрлэлтийн үед их хэмжээний тоос дэгдэж ургамалын бүрхэвчид сөрөг нөлөөлөл үзүүлж болзошгүй
- Шатах тослох материалыг тээвэрлэх, юүлэх, хадгалалтын горим алдагдах үед асгаралт үүсч газрын гадарга хэвлийг бохирдуулах магдлалтай, машин, техникийн ашигласан тосыг буруу хадгалах зэрэг шалтгаанаас үүдэн алдагдан газрын гадарга бохирдуурж болзошгүй
- Уурхайн хатуу хог хаягдалын цэгийг зохих стандартын дагуу байгуулаагүй, хог хаягдлыг зохих дүрмийн дагуу зайлуулж, устгаагүйн улмаас салхи, усаар зөөгдөн ойр орчмын газрын газрын гадаргыг бохирдуулж болзошгүй.
- Ахуйн гаралтай хатуу, шингэн хог хаягдлын зохих дүрмийн дагуу зайлуулаагүйн улмаас газрын гадарга бохирдож болзошгүй.
- Агаар орчинд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг дараах байдлаар тодорхойлов.
- Уурхайн үйл ажиллагааны үед үүсэх тоосны тархалт төсөл хэрэгжиж буй нутгийн агаарын чанарт бохирдол үзүүлж болзошгүй.
- Амьтны аймагт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг дараах байдлаар тодорхойлов
- Шөнийн цагаар уурхайн үйл ажиллагаа явагдсан нөхцөлд шөнийн амьдралтай амьтдад сөрөг нөлөөлөл учруулна. Дуу чимээ, гэрэл гарч, амьтад дайжих, махчин амьтдад идэш тэжээлээ барих зэрэгт нөлөөлнө.
- Болзошгүй галын аюул, осол аваарын үед гарах үнсний дэгдэлт, хорт утааны тархалтад амьтад хордож болзошгүй зэрэг болноо.

Уурхайн бүхий л үйл ажиллагаа нь “Ил уурхайн аюулгүй ажиллагааны нэгдсэн дүрэм” болон бусад дүрэм зааврын дагуу явагдах ёстой. Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны дүрэм зөрчигдсөнөөс ажиллагсадын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх, амь насанд аюул учирч болзошгүй.

Гол сөрөг нөлөөлөл

Хөрсний дээд хэсгийн ялмагт давхарга нь ургамалыг шим тэжээлийн бодисоор хангах гол эх үүсвэр болхоос гадна бохирдолын бодисуудыг саармагжуулах үүрэг гүйцэтгэдэг бөгөөд эвдрэлд орсон тохиолдолд газар дээрх хог хаягдалын хортой бодисууд нь гүний болон гадаргын ус бохирдуулах нөхцөл бүрдэнэ.

Мөн хүний үйл ажмлагааны нөлөөнөөс шалтгаалж ямар нэгэн химийн бодис болон биологийн элементээр хөрс бохирдож, хөрсөн дэх химийн бодис элементийн агууламж зөвшөөрөгдөх стандарт хэмжээнээс илүү болох үйл явцыг хөрс бохирдох гэнэ.Хөрс бохирдуулагч эх үүсвэрүүдэд янз бүрийн дэд бүтэцийн байгууламжууд, техник

тоног төхөөрөмжүүд, болон бусад сектороос ялгарч буй хорт нэгдэлүүд, хог хаягдал, бохир ус гэх мэтийн үүсвэрүүд багтдаг.

Суурьшилын болон үйлдвэржилтийн бүс нутагт хүн амын өдөр тутмын хэрэглээнээс гарч буй ахуйн хаягдалаас шалтгаалж их хэмжээний хатуу хог хаягдал хөрсөнд хаягдан шингэж улмаар бохирдолын түвшинг нэмэгдүүдэж эрүүл ахуйн байх ёстой түвшингээс хэтрүүлж ихэвчлэн хөрсний биологийн болон механик бохирдлыг бий болгодог. Харин уул уурхайн орчимд түүний техник хэрэгсэлээс ялгарах нефть, химийн хог хаягдлын үр дүнд хөрсөнд химийн болон механик борирдолууд түгээмэл ажиглагдана. Хөрсний бохирдол болон элэгдэл, эвдрэл нь хоорондоо салшгүй холбоотой байдаг.

БҮЛЭГ 3. Байгал орчны менежментийн тухай жилийн төлөвлөгөөний гол зорилго, хамрах хүрээ

Энэхүү төслийг хэрэгжүүлэх үед технологийн онцлогоос хамааран газрын хөрс, түүний дээрх ургамал, газрын хурдас болон агаар мандалд тоос босох зэрэг сөргөөр нөлөөлөх тул байгаль орчны мониторингийг тогтмол хийх, түүнийг нөхөн сэргээх ажлыг байгаль хамгаалах төлөвлөгөө, санхүүжилтэндээ тусган гүйцэтгэнэ.

2023 онд Байгаль орчинд учруулаж буй сөрөг нөлөөллийг багасгах, түүнийг бууруулах, хянах чиглэлээр Байгал орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр боловсруулан Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний тайлан, БОМТөлөвлөгөөг баталсан байгууллага болох Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд хүргүүлж хянуулж батлуулан мөрдөж ажиллана.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардал, байгаль орчин, нийгмийн нөлөөллийг хянах хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн зардлуудыг дараагийн бүлгүүдэд тусгасан болно.

БҮЛЭГ 4. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Хүснэгт 10 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал мян.төг	Нийт зардал мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1. Агаар орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр								
Төсөлд ашиглагдах машин механизм, дизель станцын яндангаас гарах утаан дахь агаар бохирдуулагч хорт хийнүүд орчинд тархах	Уурхайн бүх төрлийнн машин механизмд үзлэг оношлогоо засварыг тогтмол хийж байх	Уурхайд ашиглагдаж байгаа бүх машин техник	ш	5	30,0	150,0	Байнга	Агаарын тухай хууль 9,11,23-р зүйл MNS4585:2007 MNS5919:2008
Мөн салхи ихтэй үед их хэмжээгээр тоос шороо дэгдэх, машин механизмыг богино зайд олон эргэлтгэйгээр ашигласнаас агаар дахь тоосжилт ИХСЭХ	Уурхайн замуудад усалгаа хийх замаар тоосжилтыг бууруулах	Уурхайн дотоод замуудад	км	5	ҮАЗ-аар		Тодорхой график боловсруулсны дагуу	

Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт орших “Доргонт, Улаан ухаа” алтны шороон ордыг ашиглах төслийн 2023 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал мян.төг	Нийт зардал мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Дүн						150,0		
2. Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр								
Цаашид байнгын хөл хөдөлгөөнөөс байгууламжуудын ойр орчмын хөрсөн бүрхэвч доройтох, элэгдэл эвдрэлийн талбай нэмэгдэх.	Уурхайн дотоод тээврийн замыг тэмдэгжүүлэх, баталсан маршрутаар явуулж хэвшүүлэх, салаа зам гаргуулахгүй байх	Уурхайд дотоод замууд	ш	5	40,0	100,0	Төсөл хэрэгжиж буй нийт хугацааны туршид байнга	MNS5916:2008 Газар шорооны ажлын үед шимт хөрс хуулалт, хадгалалт MNS5914:2008 “Эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт” “Газрын тухай хууль 50 дугаар зүйл”
	Шимт хөрсийг стандартын дагуу хуулан, бусад хөрс чулуулагтай холилдохгүй байх тал дээр анхаарсан зөв зохистой байршуулах, үржил шимт чанарыг алдагдуулахгүй байх тал дээр	Төслийн хэмжээнд	удаа	Хуулсан хөрсийн хэмжээг ээр	50	500		

Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт орших “Доргонт, Улаан ухаа” алтны шороон ордыг ашиглах төслийн 2023 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал мян.төг	Нийт зардал мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Дүн						600.0		
3. Ургамлан бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр								
Уурхайн болон ажилчдын хотхоны үйл ажиллагааны улмаас тэр хэсэгт ургамлан бүрхэвч устана.	Уурхайн тосгоны талбайд ногоон байгууламжийн хэмжээг нэмэгдүүлэн бут сөөг тарин зүлэгжүүлэх	Уурхайд тосгон	M ²	20	30.0	600.0	Ургамал ургалтын хугацаанд багтаан хийж гүйцэтгэх	Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах. Техникийн ерөнхий шаардлага. MNS5918:2008
Дүн						600.0		
4. Газрын доорх усанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр								
Уурхайн орчмын газрын доорх усны түвшин буурч, нөөц багасах, бохирдол үүсэх	Монгол-ус ТӨҮГ-аар ус ашиглах дүгнэлтийг гаргуулан ажиллах	Төслийн хэмжээнд	удаа	1	-	-	2023 оны 2-р улиралд багтаан	MNS0900:2018- Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS4943:2015
	Ус ашигласны төлбөр төлөх	Төслийн хэмжээнд	M ²	Ашигла сан хэмжээг ээр	ҮАЗ	ҮАЗ	2023 оны 4-р улиралд багтаан	Хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэх цэвэршүүлсэн бохир

Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт орших “Доргонт, Улаан ухаа” алтны шороон ордыг ашиглах төслийн 2023 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал мян.төг	Нийт зардал мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	Тунгаагуур нуурууд болон уурхайн унд ахуйд хэрэглэж буй усны эх үүсвэрүүд зэргээс тогтмол хугацаанд дээж авч бохирдлыг хянаж ажиллах замаар үүсэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх	Төслийн хэсжээнд	удаа	1	ОХШХ-ийн зардлаар		2023 оны 3-р улиралд багтаан	Ус. Ерөнхий шаардлага
Дүн					ҮАЗ+ОХШХ зардал			
5. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр								
Амьтдын тоо толгой буурах, дайжих, амьдрах орчин нь устах, идэш тэжээл нь хомсдхоос хамгаалах	Үлийн цагаан огтоно ихээр тархсан бэлчээрт махчин шувууны үүрүүд байршуулах /Сумын ЗДТГ, байгаль орчин/	Төсөл хэрэгжих талбайн ойролцоох бэлчээр нутаг	ш	5	50.0	250.0	2023 онд 3-р улиралд багтаан	Амьтны тухай хууль

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал мян.төг	Нийт зардал мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	Орчныг хамгаалах албанаас зөвлөгөө авах							
Дүн						250.0		
Нийт дүн						1600.0		

БҮЛЭГ 5. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

Шимт хөрсийг зөвхөн хуурай, дулааны улиралд хуулах шаардлагатай байдгийг харгалзан уурхайн өнгөн хөрс хуулах хугацаа нь 4, 5, 6 сар гэж тооцсон болно. Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийг уурхайд ашиглагдах тоног төхөөрөмж, ажиллах хүчээр хийж гүйцэтгэхээр тооцов.

Нутгийн ургамлыг үрээр ургуулах туршилт хийж, нэг наст ургамал буюу нөмрөг ургамлын үрийг суулгах ажил хийгдсэний дараа олон наст ургамлын үрийг тариалж урамшуулна.

Хүснэгт 11 Нөхөн сэргээлтийн ажлын зардал

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээх арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал мян.төг	Нийт зардал мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах стандарт, аргачилал
1	Орчныг хамгаалах албанаас зөвлөгөө авах	Гадаад овоолго	Га /мян м ³ /				VI-IX	MNS5916-2008 MNS5917-2008 MNS5918-2008
		Дотоод овоолго		5,5 /3,57 сая м ³ /	5,5			
2	Биологийн нөхөн сэргээлт	Шимт хөрсөөр хучих	Га /мян м ³ /	3,2 /32,0/		10,0	VIII	
Нийт						15.5		

БҮЛЭГ 6. Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд

Хүснэгт 12 дүйцүүлэн хамгаалах ажил

ДХ зорилт	Хамгаалалтын арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нийт зардал мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах стандарт, аргачилал
Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд 5 га талбайд 20000 ширхэг мод тарих	- Орон нутгийн удирдлагуудаар ДХ хийх ажлын чиглэлээр санал авах - Булган аймгийн БОАЖГ-ын санал болгосон талбайд мод тарих	Орон нутагтай тохирсон 5га талбайд мод тарих	ш	20000 мод тарих		Төлөвлөгөөт онд	Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд 5 га талбайд 20000 ширхэг мод тарина
Нийт							

MV-022121 тоот талбайд мод тарих газрын солбилцол					
Д/Дугаар	Байр зүйн хэмжигдэхүүн	Солбицлын систем WGS84/			2023 оны дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд 5 га талбайд 20000 ширхэг мод тарих
		Град	мин	сек	
1	Уртраг	104	3	41.11	
	Өргөрөг	47	51	17.58	
2	Уртраг	104	3	50.78	
	Өргөрөг	47	51	17.41	
3	Уртраг	104	3	40.73	
	Өргөрөг	47	51	7.86	
4	Уртраг	104	3	50.41	
	Өргөрөг	47	51	7.95	
Мод тарих 5 га					

БҮЛЭГ 7. Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олох арга хэмжээний төлөвлөгөө

Ашигт малтмалын талбай болон түүний нөлөөллийн бүсэд нүүлгэн шилжүүлэлт хийх айл өрх байхгүй. Уулхайн нь үйл ажиллагаагаа явуулж дууссаны дараа хаалт болон нүүлгэн шилжүүлэлт хийгдэнэ.

БҮЛЭГ 8. Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Тус уурхай нь өнөөг хүртэл ажиллах хугацаанд төслийн талбай болон түүний эргэн тойрноос ямар нэгэн түүх соёлын өв илрээгүй болно. Тухайн онд явуулах уул уурхайн олборлолтын явцад ямар нэгэн байдлаар түүх соёлын дурсгалт зүйлс илэрсэн тохиолдолд Монгол улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хууль эрх зүйн хүрээнд ажиллах болно.

БҮЛЭГ 9. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

Энэхүү төслийг хэрэгжүүлэх явцад ямар нэгэн байдлаар нэмэлтээр химийн бодис болон тэсэлгээний ажил хийгдэхгүй тул химийн бодисоос үүсэх осол эрсдэл байхгүй болно.

Хүснэгт 13 Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний зардал

Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Зардал мян.төг		Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах стандарт, дүрэм, журам
				Нэгж	Нийт		
Байгалийн гамшиг, аюул ослоос үүсэх эрсдэлүүд	Байгалийн аюул гамшгийн үед авах арга хэмжээний талаар нийт ажиллагсадын дунд сургалт зохион байгуулах	Уурхайн эдэлбэр газарт	Төсөл хэрэглэгдэх хэмжээгээр	ХАБЭА-ын зардлаар		Жилд 1 удаа	Гамшгаас хамгаалах тухай хууль 2003 (сүүлийн нэмэлт өөрчлөлт 2012 оны 5 сарын 17)
	Уурхайн цогцолборын болон хаягдлын сангийн эргэн тойронл үерийн уснаас хамгаалах суваг, шуудуу, хамгаалах далан хаалт байгуулах					Уурхай эхлэхийн өмнө	
Аянга цахилгаан, хэт халалт, гэнэтийн	Гэнэтийн аваар осолын үед шаардлагатай гал унтаах унтраах хэрэгслийг зохих газруудад байрлуулах, байнгын	Уурхайн объектуудад				Жилд 1 удаа	Цахилгааны галын аюулгүй байдал. Ерөнхий шаардлага

Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт орших “Доргонт, Улаан ухаа” алтны шороон ордыг ашиглах төслийн 2023 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

хүчтэй цахилгаан гүйдлийн нөлөөгөөр галын аюул гарах	бэлэн байлгах, аюулын гарын байрлалыг заасан самбар, галын аюул гарах болзошгүй газруудад зурагт хуудас, тэмдэг тэмдэглэгээг байршуулах					
Төслийн үйл ажиллагаанд техникийн зориулалттай шатах, тослох материалын аюулгүй ажиллагааг хангаагүйгээс галын аюул гарах	Ажиллагсдыг цахилгаан хэрэгсэлтэй харьцаж ажиллах арга ажиллагаанд сургаж, гал түймрийн үед хэрхэн ажиллах талаар сургалт зохион байгуулах	Төслийн нийт ажиллагсадад	удаа		Жилд 1 удаа	MNS5078-2001 хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, үйлдвэрлэлийн эрүүл ахуй. Үйлдвэрийн барилгын салхивч, агааржуулалтын системд тавих ерөнхий шаардлага MNS5390-2004 ХААЭА
				ХАБЭА-ын зардлаар гүйцэтгэх		

БҮЛЭГ 10. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Хүснэгт 14 Үйл ажиллагааны үеийн хог хаягдлын менежмент

Хаягдлын төрөл	Эх үүсвэр	Зайлуулах /усгах болон дахин ашиглах арга/
Автомашинд ашиглагдсан хаягдал тос, тосны фильтр	Засварын газар, засвар үйлчилгээний машин	Төслийн талбай дээр цуглуулж, тусгай зөвшөөрөл бүхий хаягдал боловсруулах байгууламжид устгуулах буюу дахин боловсруулахаар хүргүүлнэ.
Хаягдал тосны савнууд	Засварын газар, засвар үйлчилгээний машин	Төслийн талбай дээр юүлнэ. Торхнуудыг дахин ашиглуулахаар бэлтгэн нийлүүлэгчрүү хүргүүлэх эсвэл зохих зөвшөөрөл бүхий байгууламжид устгана.
Хаягдал металл, торхнууд	Төслийн дэд бүтцийн хэсэг,	Төслийн талбай дээр ангилан, цуглуулна. Дахин

Төсөл хэрэгжүүлэгч:”БАТБРОДЕРС МАЙНИНГ ХХК”

Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт орших “Доргонт, Улаан ухаа” алтны шороон ордыг ашиглах төслийн 2023 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

	суурин, оффис, засварын цех	ашиглуулахаар тээвэрлэнэ.
Ердийн хог хаягдал. Тухайлбал, биологийн задралд хялбар ордог органик (хоолны хаягдал), дахин боловсруулах тохиромжгүй зарим хуванцар болон цаас.	Уурхайн тосгон, захиргааны байр болон засварын газар	Төслийн талбай дээр ангилан, цуглуулна. Зохих зөвшөөрөл бүхий цэгт зайлуулж, устгана.
Дахин боловсруулах боломжтой хог хаягдал. Тухайлбал, цаас, цаасан хайрцаг, хуванцар, шил, хөнгөнцагаан лааз г.м	Уурхайн тосгон, захиргааны байр болон засварын газар	Төслийн талбай дээр ангилан, цуглуулна. Дахин ашиглуулахаар тээвэрлэнэ.
Ашиглагдсан дугуй	Засварын газар	Хөнгөн тэрэгний дугуйнуудыг талбай дээр хадгалан, зөвшөөрөл бүхий байгууламжруу тээвэрлэн дахин ашиглах эсвэл устгана. Уурхайн машин механизмын дугуйнуудыг төслийн талбайд булж устгах бөгөөд тэдгээрийн байршлыг бүртгэлжүүлэх шаардлагатай.
Автомашинны аккумулятор	Засварын газар	Төслийн талбайд тусгаарлан хадгалж, дахин ашиглуулахаар тусгай зөвшөөрөл бүхий байгууламжруу тээвэрлэнэ.

Хүснэгт 15 хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал Мян.төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал Мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах хууль, журам, стандарт
Ахуйн гаралтай хог хаягдал	Ахуйн гаралтай хог хаягдлыг өмнөх онд бий болгосон хогийн цэгт төвлөрүүлэн хуримтлуулах	Төслийн хүрээнд	тн	-	Гаргасан хэмжээгээр	-	Тухай бүрт	Хог хаягдлын тухай хууль 9-р зүйл. MNS 5344:2011 хог хаягдлын тээвэрлэлт, ангилал, ерөнхий шаардлага
	Хог хаягдлын гэрээг СЗД-тай байгуулан ажиллах, хог хаягдлын төлбөрийг цаг тухайд нь төлөх		удаа	100.0	1	200.0	Оны эхэнд гэрээ байгуулах, цаг тухай бүрт нь төлөх	

Төсөл хэрэгжүүлэгч: "БАТБРОДЕРС МАЙНИНГ ХХК"

Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт орших “Доргонт, Улаан ухаа” алтны шороон ордыг ашиглах төслийн 2023 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

	Хог хаягдлыг тогтоосон журмын дагуу кодлон ангилах журмын дагуу ангилж хадгалах, эх үүсвэрээс зайлуулах арга хэмжээнүүдийг авч ажиллах		тн	ҮА зардал	Үүссэн хэмжээгээр	200.0	ҮА-ны туршид	
Үйлдвэрийн гаралтай	Хоосон чулуулгийн хаягдлыг өмнөх онд бий болсон карьерийг булах, нөхөн дүүргэх ажлуудыг зохион байгуулж ажиллах	Төслийн хүрээнд	Мян.м ³	ҮА зардал	ҮА-ны хэмжээнээс хамаарана	ҮА зардал	ҮА-ны туршид	
Аюултай хог хаягдал	Санамсар болгоомжгүйгээр ШТМ болон бусад аюултай шингэн хог хаягдал хөрсөнд ил задгай асгарсан тохиолдолд даруй тухайн хөрсийг хуулан авч, саармагжуулах, хоргүйжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулж ажиллах.	АМТЗ-ийн талбай болон засварын талбайн хэмжээнд	удаа	15.0	10	350.0		Хог хаягдлын тухай хууль 9-р зүйл
	Төсөлд ашиглагдаж буй тээврийн хэрэгсэлүүдэд ашиглагдсан аккумулятор, тос, тосны шүүр, фильтр	Төслийн хэмжээнд	удаа	ҮА зардал	ҮА-ын хэмжээнээс хамаарч	100.0	ҮА-ны туршид	Хог хаягдлын тухай хууль

Төсөл хэрэгжүүлэгч: “БАТБРОДЕРС МАЙНИНГ ХХК”

	зэргийг тусгайлан ангилж, агуулахад хадгалах ба тусгай зөвшөөрөл бүхий байгууллагад нийлүүлэх замаар эх үүсвэр дээрээс нь аюулгүйгээр зайлуулах							
Дүн						850.0		

БҮЛЭГ 11. Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр

Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 31-р зүйл болон Байгаль орчинд нөлөөлх байдлын үнэлгээний тухай хууль зааснаар уг төслийг хэрэгжүүлэхдээ тухайн нутаг дэвсгэрийн байгаль орчныг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, төсөл хэрэгжиж буй орчинд бий болж болзошгүй сөрөг үр дагварыг хянах, илрүүлэх зорилгоор орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр боловсрууллаа.

Хүснэгт 16 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, мян.төг	Нийт зардал, сая.төг/жил	тайлбар	Баримтлах стандарт ба арга аргачлал
1. агаарын чанар							
Ялгарах бохирдуулагчид : SO ₂ , CO, NO ₂	Уурхайн талбайд 3 байршилд	Жилд нэг удаа	1	100.0	1.0		Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага (MNS4585:2016), MNS5919:2008 Дулааны цахилгаан станцын агаар мандалд хаях утааны найрлага дахь агаар бохирдуулах зарим бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ, MNS5013:2001 Бензинээр ажилладаг хөдөлгүүртэй автомашин утааны найрлага дахь хорт бодисын зөвшөөрөгдөх дээд
Тоосны хэмжилт: PM ₁₀ , PM _{2.5} тоосны чөлөөт уналт, тоосны найрлага, бүтэц Тоосны тархалт	Уурхайн талбайд 3 байршилд	Жилд нэг удаа	1	100.0	100.0		

							хэмжээ MNS ISO4221:2002, Агаарын чанар. Орчны агаарын хүүхрийн давхар ислийн агуулгыг тодорхойлох MNS5365:2004 агаарын чанарын нийтлэг асуудал. Нарийн ширхэгтэй тоосыг тодорхойлох арга.
2.Усан орчинд							

Хүснэгт 17. Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд

Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал мян.төг	Нийт зардал, сая.төг/жил	тайлбар	Баримтлах стандарт ба арга, аргачлал
Ca, Mg,Cl, SO4, NO2, NO3, NH4, HCO3, Fe, As, Na, K, Cd, Cu, Pb, Zn, Cr, Ni, Ag, Al, B, Ba, Mg, Mn, Se, Sr, Mo, Co, Be, Sb,Са-ийн нийт агууламж, амт, үнэр, өнгө, рН, нийт ууссан хатуу бодисын хэмжээ, нийт хатуулаг, цахилгаан дамжуулах чанар, усны түвшин	Уурхайн унд- ахуйн хэрэглэгдэх худгийн уснаас болон технологит ашиглагдаж буй тунгаах нуураас	Жилд нэг удаа	2	50.0	100.0		MNS0900:2005 ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ. Газар доорхи ус бохирдуулагч бодис, элементийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт (MNS6148:2010) MNS (ISO) 4867:1999 Усны чанар-дээжлжх хэсэг 3: Дээжийг боловсруулах ба хадгалах зөвлөмж MNS(ISO) 5667 11:2000 Усны чанар дээж авах: 11-р хэсэг. Гүний уснаас дээж авах зөвлөмж. MNS(ISO) 5667-1:2002 Усны чанар- дээж авах 1-р хэсэг. Дээж авах хөтөлбөр боловсруулах заавар.
3.Хөрсөн бүрхэвч							
Хөрсний өнгөн болон дээд үе давхаргын	Уурхайн талбай орчимд 3	Жилд нэг удаа	1	100.0	100.0		MNS:3297:1991 байгаль хамгаалал. Хөрс хот суурин газрын хөрсний ариун цэврийн үнэлгээний

Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт орших “Доргонт, Улаан ухаа” алтны шороон ордыг ашиглах төслийн 2023 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

элсжилт, чулуужилт, тоосжилт зэрэг морфологи тогтоцын өөрчлөлтийг хянах	цэгт /эвдрэлд өртсөн болон өртөөгүй талбайг хооронд нь харьцуулалт хийх						үзүүлэлтийн норм, хэмжээ. MNS:2305:1994 Хөрс дээж авах, савлах, тээвэрлэх хадгалах журам. MNS3298:1991 хөрсний шинжилгээнд дээж авах тавигдах ерөнхий зарчим.
---	---	--	--	--	--	--	---

Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал мян.төг	Нийт зардал, сая.төг/жил	тайлбар	Баримтлах стандарт ба арга, аргачлал
	Байдлаар тооцон дээж авах.						Хөрсний дээжийг нарийвчлал өндөртэй ААС зэрэг багажит анализын аргаар хяналтын СП ашиглан давталттай шинжлүүлэх. Шинжилгээний дүнг үндэсний стандарт болон ОУ-ын стандарттай жишиж дүгнэлт гаргах

5. Ургамал нөмрөг

Ургамлын зүйлийн бүрдэл (овог, төрөл, зүйл) бодгалын тоо дундаж өндөр, см бүрхэц % фенелогийн үе шат биомасс, цн/га ургамалын үрийн банк ургамлын нягтаршил	Уурхайн талбай орчимд 3 цэгт нөлөөлөлд өртөөгүй буюу харьцуулах хяналтын 2 цэгүүдэд	Жилд нэг удаа	1	ҮАЗ	ҮАЗ		Мониторингийн цэг бүрт судалгааг 20x25м ² талбайд 1 удаагийн давталттайгаар хийх, тухайн мониторингийн цэг нь ямар бүлгэмдэлд хамаарагдаж буйг тодорхойлох, 1x1м талбайд: бүрхэцийг тусгагийн аргаар үнэлэх, зүйл бүрийн бүртгэх, тухайн зүйлүүдийн бодгаль бүрийн тоолох, зүйл тус бүрийн дундаж өндрийг хэмжиж зүйл бүрийн фенологийн үе шатыг тэмдэглэх, тухайн талбайгаас
---	---	---------------	---	-----	-----	--	--

Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт орших “Доргонт, Улаан ухаа” алтны шороон ордыг ашиглах төслийн 2023 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

1м2/бодгаль тоосжилт						ургамлын биомассыг зүйл тус бүрээр газрын гадаргуутай тэнцүүлэн авч, дээжийн агаарын жинг авах.
Нийт орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зардал					1 100.0	

Тайлбар: ҮАЗ- Үйл ажиллагааны зардлаар хийж гүйцэтгэх

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилсан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлэх хуваарь	Хариуцсан албан тушаалтан	Тайлбар
1	Сум, багийн удирдлага, ИТХ-тай хамтран ажиллах	Тухайн үед төлөвлөж зарцуулах	2023 онд	Уурхайн дарга	
2	Тус уурхайд ажиллаж байгаа ажилчдыг сургалтад хамруулж мэргэшүүлэх, чадавхийг нь дээшлүүлэх	500.0	2023 онд улирал бүр	Хүний нөөцийн асуудал хариуцсан ажилтан	
3	Ажиллагсдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр хангах	ХАБЭА-ын зардлаар	2023 онд улирал бүр	Хүний нөөцийн асуудал хариуцсан ажилтан	
4	Ажиллагсдыг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах	800.0	2023 онд улирал бүр	Хүний нөөцийн асуудал хариуцсан ажилтан	
5	БО-ны аудитыг мэргэжлийн эрх бүхий байгууллагаар гэрээлэн хийлгэх	ҮАЗ	2023 оны 3-р улиралд багтаан	Захирал	
6	Газрын хянан баталгааг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх	ҮАЗ	2023 оны 2-р улиралд багтаан	Захирал	
7	Дараа жилийн “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө”-ний тайлан гаргах, дүгнэлт гаргуулах, дараа жилийн төлөвлөгөөг боловсруулах	2 000.0	2023 онд сүүлийн улиралд	Уурхайн дарга	
	Нийт	3 300.0			

Төсөл хэрэгжүүлэгч: “БАТБРОДЕРС МАЙНИНГ ХХК”

БҮЛЭГ 13. Тухайн жилийн БОМТ, түүний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь

Манай байгууллагын үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлэн ажиллах Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн талаар Булган аймгийн байгаль орчны газарт хүргүүлэх ба бүх шатны Засаг дарга, байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч нарт тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг 12-р сард багтаан хүргүүлнэ.

Хүснэгт 17. БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах хуваарь

БОХТ-ний биелэлтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал мян.төг	Хариуцан зохион байгуулах албан тушаалтан/ажилтан	Зохион байгуулах газар
Бүх шатны Засаг дарга, байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч нар	Шаардлагтай тохиолдол бүрт хийгдэж буй ажлуудыг газар дээр нь хянуулан шалгуулж ажиллах /Бичгээр санал, шүүмж авах/	Тухайн онд хийгдэж буй ажлуудын тухай	Төсөл хэрэгжиж буй талбай дээр шалгалтаар очсон тухай бүрт	ҮАЗ	Уурхайн дарга	Уурхайн талбай дээр
Булган аймгийн БОАЖГазар	БОМТ-ний тайланг төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээний дагуу гаргаж, тайлан хэлбрээр хүргүүлэх ба шаардлагатай тохиолдолд зохиогдох хурал илтгэл хэлбрээр тайлагнана. /БОМТ-ний хэрэгжилтийн тайланг баталгаажуулах/	БОМТ-ний хэрэгжилтийн тухай	2023оны 12 дугаар сард багтаах	50.0	Уурхайн дарга болон комданийн захирал	Булган аймгийн байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт хүргүүлнэ.
БОАЖЯ-ны ХБОБНУГазар	БОМТ-ий биелэлтийн тайланг А-618 тоот журмын дагуу	БОМТ-ний хэрэгжилтийн	2023оны 12 дугаар сард	50.0	Уурхайн дарга болон БО-ны	Багийн төвд

Төсөл хэрэгжүүлэгч:”БАТБРОДЕРС МАЙНИНГ ХХК”

Булган аймгийн Дашинчилэн сумын нутагт орших “Доргонт, Улаан ухаа” алтны шороон ордыг ашиглах төслийн 2023 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

	боловсруулан хүргүүлж, хянуулан батлуулах /БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнаж олон нийтэд таниулаж санал авах/	н тухай	багтаах		асуудал хариуцсан ажилтан	
Нийт				100.0		

БҮЛЭГ 14. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардал

Хүснэгт 18. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардал

№	Арга хэмжээ	Зардал мянган.төг
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	1 600.0
2	Нөхөн сэргээлт хийх. Ногоон байгууламж байгуулах төлөвлөгөө	18 500.0
3	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
5	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
6	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	ХАБЭА-ын зардал
7	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	900.0
8	Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр	1 100.0
9	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	3 300.0
10	Тухайн жилийн БОМТ, түүний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оршин суугчид, оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь	100.0
2023оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардал		25 500.0

Манай компани нь энэхүү 2023 онд хэрэгжүүлэн ажиллах Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардлыг 25 500.0 мян.төг байхаар төлөвлөж байна.

БҮЛЭГ 15. Хавсралт

1. Хяналтын хуудас
2. “Батбродерс” ХХК-ийн Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар;
3. Ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн хуулбар (MV-022121)
4. Уулын ажлын төлөвлөгөөний баталгаажсан нүүр, БО-той холбоотой маягтууд
5. Урт нэртэй давхцалгүй болох лавлагаа
6. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний тайлангийн баталгаажсан нүүр /хуулбар/
7. 2023 оны УА-ын дэвсгэр зураг
8. CD /БОМТөлөвлөгөөний файл/
9. БОАудит хийх гэрээний хуулбар
10. Газрын хянан баталгааны материалууд
11. ТЭЗҮ баталсан тушаал, ЭБМЗ-ийн дүгнэлт
12. Нөөц баталсан тушаал, ЭБМЗ-ийн дүгнэлт
13. Барьцаа төлсөн баримт

Журмын 6 дугаар хавсралт.

Уул уурхайн олборлох болон газрын тос, уламжлалт бус газрын тос, цацраг идэвхт ашигт малтмалын хайгуулын төслийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хяналтын хуудас

А. Уул уурхайн олборлох болон газрын тос, уламжлалт бус газрын тос, цацраг идэвхт ашигт малтмалын хайгуулын төслийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хяналтын хуудас

Хянасан огноо	
Хянасан мэргэжилтний хувийн дугаар	
Дүгнэлт	
Шийдвэрийн төсөл	
Ололт, амжилттай тал	
Дутагдалтай сул тал	
Шаардлага	

Нэг. Төсөл хэрэгжүүлэгч хуулийн этгээд, төслийн тухай товч мэдээлэл

- Байгууллагын нууцын тухай хуулийн 6.1 болон 6.2-ыг үндэслэн дагуу тухайн төслийн хуулийн этгээд мэдээллийн төрлийн харгалзах мөр, багананд мэдээллийг товч хэлбэрээр үнэн зөв оруулах.
- Тухайн төсөлд хамаарахгүй хэсгийг “*хамааралгүй*” гэж бөглөх.
- 1.2.7 дахь хаалтын дараах зориулалт гэдэгт уурхайн хаалтын дараа нөхөн сэргээсэн газрыг бэлчээр, газар тариалан, агуулах, олон нийтэд зориулсан үйлдвэр, үйлчилгээ гэх мэт тухайн газрыг эдийн засгийн эргэлтэнд оруулахаар төлөвлөж буй бол орон нутагтай урьдчилан тохиролцсон чиглэлийг оруулах.

№	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
1.1	1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	БАТБРОДЕРС ХХК
	2. Аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн дугаар	9011652071
	3. Аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны чиглэл	Ашигт малтмал ашиглах
	4. Аж ахуйн нэгжийн харьяаллын хаяг	Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Олимпын гудамж, Ньюхоризонс төв 402
	5. Захирлын нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	О.БАТДЭЛГЭР
	6. Холбогдох мэргэжилтний нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Б.ГАНБАЯР 99090945
	1. Төслийн нэр	“Доргонт, Улаан ухаа алтны шороон ордыг ашиглах”
	2. Төслийн харьяаллын байршил	Булган Дашинчилэн
	3. Төслийн ангилал	
	а. Нүүрс, алт, жонш, төмрийн хүдэр гэх мэт	+

Төсөл хэрэгжүүлэгч: “БАТБРОДЕРС МАЙНИНГ ХХК”

1.2	б. Ил уурхай, далд уурхай, шороон орд	ил
	в. Баяжуулах үйлдвэр	
	4. Төсөл эхэлсэн огноо	2020
	5. Төсөл хэрэгжих хугацаа	5
	6. Уурхайн хаалт эхлэх огноо	2023
	7. Хаалтын дараах зориулалт	бэлчээр
	8. ТЭЗҮ баталсан огноо	2018-12-07
	9. Урьд оны бүтээгдэхүүний нийт хэмжээ/дундаж/	-
	10. Ажилчдын тоо	
	11. Тухайн жилийн ажлын ерөнхий төлөвлөгөө	217
	12. Тухайн төсөлд хамаарах дэд бүтэц	
	• Замын урт, эхлэл, төгсгөлийн цэг, чиглэл	5
	• Шатахуун түгээгүүрийн тоо	1
	• Шатахууны агуулахын агууламжийн хэмжээ	10
• Тэслэх, дэлбэлэх бодисын үйлдвэрийн хүчин чадал гэх мэт	-	

Хоёр. Төсөл хэрэгжүүлэх чиглэлээр олгогддог тусгай зөвшөөрөл, дүгнэлт, лавлагааны товч мэдээлэл

- Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай 2.3-ыг үндэслэн хуулийн этгээд тусгай зөвшөөрөлтэй холбогдох доорх мэдээллийг үнэн зөв оруулах.
- Тусгай зөвшөөрөл, ашигт малтмалын нөөц, ТЭЗҮ баталсан хуулийн этгээд, дугаар, огноог оруулах
- Доорх хүснэгтийн 2.1.9, 2.1.10-т тусгагдсан холбогдох 7 материалын хуулбарыг байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд зайлшгүй хавсаргах. Мэдээлэл оруулах багананд хавсралтын нэрийг оруулах.

№	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
2.1	1. Тусгай зөвшөөрлийн төрөл /ашигт малтмал/ Дугаар Хүчинтэй хугацаа Талбай	Алт MV 022121 30 268.96
	2. Тусгай зөвшөөрлийн төрөл /химийн бодис ашиглах/ Дугаар Хүчинтэй хугацаа	-
	3. Химийн бодисын агуулахад хийсэн мэргэжлийн хяналтын газрын тодорхойлолт	
	4. Галын дүгнэлтийн огноо, дугаар	
	5. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	

6. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд			
7. Ус ашиглалтын дүгнэлтийн огноо			
8. Тухайн жилийн уулын ажлын батлагдсан төлөвлөгөөний огноо			
9. Батлагдсан уулын ажлын төлөвлөгөөний 1.1, 1.5, 1.7, 1.9, 1.10, 1.11 дэх маягтыг хавсаргах			
10. Нөхөн сэргээлт	Техникийн нөхөн сэргээлтийн талбай /га-аар/	Тайлант онд гүйцэтгэсэн Төлөвлөгөөт онд гүйцэтгэх	2.5
	Биологийн нөхөн сэргээлтийн талбай /га-аар/	Тайлант онд гүйцэтгэсэн Төлөвлөгөөт онд гүйцэтгэх	1.5
11. ТХГН-ын тухай хууль, гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглох тухай хуулиар тогтоосон хамгаалалтын бүсийн хилийн заагтай давахцсан эсэхийг тодорхойлсон лавлагааг хавсаргах			+

Гурав. Химийн бодисын эрсдэл, хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

- Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны ... дүгээр сарын ... ны өдрийн А- ..... тоот тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-ын 3 дугаар хавсралтанд тусгагдсан тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний агуулгад заасны дагуу химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө, хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэсгээс холбогдох мэдээллийг доорх хүснэгтэд оруулах
- Тухайн жилд олон төрлийн химийн бодис ашиглахаар бол байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд химийн бодисын хор, аюул, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар хавсралтаар оруулж, доорх хүснэгтийн 3.1.1-д хавсралтын нэрийг дурдах (хэмжих нэгжийг дурдсан байх шаардлагатай)
- Химийн бодисын эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөнд дараах мэдээллийг бүрэн тусгасан тохиолдолд 3.1.2-ын мэдээлэл оруулах хэсэгт “хангалттай” гэсэн дүгнэлтийг оруулна.

№	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах хэсэг
	1. Тухайн жилд ашиглах химийн бодисын нэр, хэмжээ /хэмжих нэгж/	-
3.1	2. Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө - урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ - эрсдлийн үед авах арга хэмжээ - учруулсан хор уршгийг зайлуулах, бууруулах арга хэмжээ - хохирлын нөхөн төлбөрийг тооцох арга хэмжээ	-
3.2	1. Шатах тослох материалын нэр төрөл, хэмжээ /хэмжих нэгж/ агуулах байгаа эсэх 2. Тэслэх, дэлбэлэх бодисын нэр төрөл, хэмжээ /хэмжих нэгж/ агуулах байгаа эсэх	AN 96 Дизель
3.3	1. Тухайн жилийн хог хаягдлын жилийн дундаж хэмжээ /хэмжих нэгж/ • Ахуйн хог хаягдал /хатуу, шингэн/ • Үйлдвэрийн хог хаягдал /хатуу, шингэн/ • Аюултай хог хаягдал	1,0
	2. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх тухайн жилийн арга хэмжээний төсөл	1,5

Дөрөв. Байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний тухайн жилийн төсөв

- Доорх хүснэгтийн 4.1.2-4.1.7-д тусгагдсан тухайн жилийн арга хэмжээний төсвийн нийлбэр нь 4.1.1-д тусгагдана.

№	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах хэсэг
4.1	1. Тухайн жилийн байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв	24450
	2. Нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний төсөв /технологийн зөв шийдэл/	1600,0
	3. Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төсөв	850,0
	4. Нөхөн сэргээх арга хэмжээний төсөв /техникийн, биологийн/	17600,0
	5. Дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээний төсөв	3000,0
	6. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төсөв	100,0
	7. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төсөв	1300,0

Төсөл хэрэгжүүлэгч: "БАТБРОДЕРС МАЙНИНГ ХХК"

8. Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлийг нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээний төсөв	
9. Тухайн жилийн орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөрийн нийт төсөв	1100,0

Тав. Мета мэдээлэл

- Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 39.1.7-д заасныг үндэслэн төсөл хэрэгжүүлэгчээс доорх хүснэгтэнд тусгагдсан төслийн дэд бүтэц, нөхөн сэргээх, дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний цар хүрээ, орчны хяналт шинжилгээний цэгэн мэдээллийг тусгасан мета мэдээллийг байгаль орчны мэдээллийн санд оруулна.
- Доорх хүснэгтийн мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах баганыг шинжээч бөглөнө.

№	Мэдээллийн төрөл	Мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах хэсэг
5.1	Зурган мэдээлэлд тусгах мэдээлэл	+
	Тосгон	+
	Хог хаягдлын цэгийн байршил	+
	Аюултай хог хаягдлын агуулахын байршил	+
	Хаягдлын далан	+
	Химийн бодисын агуулахын байршил	
	Орчны хяналт шинжилгээний дээж авах	+
	Хяналтын цэгийн байршил	+
	Тухайн жилд хуулах хөрс	
	Гадаад, дотоод овоолго	
	Техникийн нөхөн сэргээлтийн талбай	+
	Биологийн нөхөн сэргээлтийн талбай	+
	Гүний худгийн байршил	
Дүйцүүлэн хамгаалал хийх газрын байршил	+	

Зургаа. Тухайн жилийн арга хэмжээнээс байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийн дүн шинжилгээний хяналтын хуудас

- Байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсгээс доорх хүснэгтийн А, Б, В, Г дэх багананд “тодорхойлсон”, “тодорхойлоогүй”, “хамааралгүй” гэсэн 3 төрлийн хариултаас сонгож бөглөх.
- Дүгнэлтийг байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсэгт Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны мэргэжилтэн дүгнэлт гаргана.

Нөлөөллийн ангилал	А. Тооцсон эсэх	Б. Нөлөөллийн цар хүрээг тодорхойлсон эсэх	В. Нөлөөллийн эрчмийг тодорхойлсон эсэх	Г. Нөлөөллийн үргэлжлэх хугацааг тодорхойлсон эсэх	Дүгнэлт
6.1. Хөрсөнд үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Эвдэх - Доройтуулах		+			
6.2. Гадаргын болон гүний усанд үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Нөөцийг бууруулах		+			
6.3. Амьтан, ургамалд үзүүлэх нөлөөлөл - амьдрах орчинг хуваах - амьдрах орчинг доройтуулах - амьдрах орчинг хомсдуулах - нөөцийг бууруулах					
6.4. Агаарт үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Тоос		+			
6.5. Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлс - Хамгаалах - Нүүлгэн шилжүүлэх		+			

Долоо. Байгаль хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний дүн шинжилгээний хяналт

- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийн “А” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх
- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийн “Б”, “В”, багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэхэд “**тийм**”, “**үгүй**” хариулт өгнө.
- Доорх хүснэгтийн “Г” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгжийг оновчтой тогтоосон эсэхэд Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны мэргэжилтнүүд “**хангалттай**” “**хангалтгүй**” гэсэн дүгнэлт өгнө.

Тухайн жилийн байгаль хамгаалах арга хэмжээний чиглэл	А. Тоо	Б. Шалгуур үзүүлэлтийг тогтоосон эсэх	В. Шалгуур үзүүлэлтийн хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэх	Г. Дүгнэлт
7.1. Нөлөөллөөс урьдчлан сэргийлэх зайлуулах арга хэмжээ		+		
7.2. Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ		+		
7.3. Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ - техникийн/га эзэлхүүн - биологийн/га		+		
7.4. Дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээ		+		
7.5. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах арга хэмжээ		+		
7.6. Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлийг нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээ				
7.7. Байгаль орчны менежментийн удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээ				

Найм. Орчны хяналт шинжилгээний төлөвлөгөөний хяналтын хуудас

- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийг “**А, Б, В, Г**” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх

Хяналт шинжилгээний дээж	А. Дээж авах цэгийн тоо	Б. Дээж авах цэгийн байршил	В. Давтамж (удаа)	Г. Төсөв (төгрөг)
1. Хөрс	2		1	
2. Ус	2		2	
3. Амьтан	1		2	
4. Ургамал	1		1	
5. Агаар	1		1	